

SZOPKA BETLEJEMSKA

„Regionalne cuda” - coroczny konkurs szopek
krakowskich

W „Mieście Królów Polski” - Krakowie zrodził się fenomen szopki krakowskiej. Jest to jedyne miejsce na świecie, gdzie powstają tak niezwykle budowle, bogato zdobione i przedstawiające wielowieżowe sceny o architekturze nawiązującej do zabytków Krakowa, upamiętniające misterium Bożego Narodzenia. Taka forma szopki wykształciła się w XIX wieku, a rozpropagowana w XX wieku i do dziś kultywowana, stała się wzorem dla współczesnych. Wykonywane są specjalnie na Konkurs Szopek Krakowskich, organizowany przez Muzeum Historyczne Miasta Krakowa. Ich twórcami są amatorzy, zarówno dorośli, jak i dzieci.

Od 2014 roku tradycja budowy wyjątkowych w skali świata szopek krakowskich znajduje się na Krajowej Liście Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, a od 2018 roku zostało wpisane jako pierwsze polskie zjawisko na Listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego ludzkości prowadzoną przez UNESCO.

2 grudnia 2021 roku odbyła się 79 edycja Konkursu Szopek Krakowskich.

Zwyczaj specjalnego upamiętniania chwili narodzenia Jezusa wprowadził św. Franciszek z Asyżu. Właśnie on pierwszy w 1223r. w Greccio, przygotował żłóbek, który ustawił w grocie obok żywych zwierząt. W takiej scenerii odbyła się pierwsza msza pasterska, która rozpoczęła tradycję nocnych mszy na pamiątkę narodzin Syna Bożego. Od tego czasu franciszkanie szerzyli kult żłóbka, wprowadzając go do kościoła w Europie, a później na całym świecie. Wokół żłóbka pojawiały się kolejne figurki, z czasem także postaci świeckich, niezwiązanych ze sceną narodzenia Jezusa. Od XVII wieku obok statycznych pojawiły się też figurki ruchome, co było początkiem widowiska jasełkowego.

W polskich miastach na przełomie XVIII i XIX wieku powstał nowy typ szopki obnośnej tzw. betlejemki. Początkowo były to proste konstrukcje ze słomianym dachem. Z czasem stawały się coraz bardziej wymyślne i przybierały różne formy – ich najpełniejszy rozwój reprezentuje właśnie szopka krakowska. W drugiej połowie XIX wieku wytworzył się w Krakowie jakby odrębny „cech” szopkarzy. Jego członkami byli przeważnie murarze, którzy swoje zainteresowania przekazywali z pokolenia na pokolenie.

Tradycyjne szopki krakowskie upamiętniają narodzenie Chrystusa, dlatego w każdej z nich znajdujemy całą Świętą Rodzinę (figurkę Dzieciątka, Marii i Józefa). Najczęściej towarzyszą im aniołowie, Trzej Królowie, pasterze i zwierzęta.

W okresie Narodzenia Pańskiego w świetlicy realizowaliśmy projekt budowy szopki betlejemskiej. Technika dowolną i wspólnymi siłami stworzyliśmy artystyczną stajenkę, która stała się dekoracją naszej sali.

mgr Anna Skóra